Raadsbrief

Datum	6 oktober 2026

Onderwerp	Rapportage Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2026
Versienummer	1.1
Portefeuillehouder	Tjitske Siderius

Samenvatting

Met deze raadsbrief bieden wij u de uitkomsten van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2026 ter informatie aan. Zwollenaren zijn over het algemeen positief over het wonen en leven in Zwolle. De waardering voor de eigen buurt, de leefbaarheid en de kwaliteit van leven blijft hoog en op veel onderwerpen is het beeld stabiel ten opzichte van 2024. Tegelijkertijd zijn er minder gunstige ontwikkelingen. Vooral op het gebied van veiligheidsbeleving en overlast zijn de uitkomsten minder positief: inwoners voelen zich vaker onveilig en ervaren meer verkeersoverlast, verloedering, geluidsoverlast en sociale overlast. Ook de waardering voor het functioneren van de gemeente is afgenomen. Daar staan positieve ontwikkelingen tegenover, zoals een grotere inzet van inwoners voor hun buurt en een hogere waardering van de eigen woning. De uitkomsten worden samen met andere gegevens, signalen en praktijkkennis benut bij de duiding van ontwikkelingen, onder meer binnen de wijkcyclus en bij gemeentelijke beleidsvorming en monitoring.

Bijlagen

Openbaarheid

☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De uitkomsten van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2026.

Zwolle

Datum 6 oktober 2026

Inleiding

Het Buurt-voor-Buurt Onderzoek wordt sinds 1995 iedere twee jaar uitgevoerd onder inwoners van Zwolle van 18 jaar en ouder. Het onderzoek brengt onder meer in beeld hoe inwoners de stad en hun eigen woon- en leefomgeving ervaren en hoe deze ervaringen zich in de tijd ontwikkelen. Onderwerpen zijn onder meer leefbaarheid, veiligheid, wonen, gezondheid, participatie en de sociale en fysieke leefomgeving.

Het Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2026 is uitgevoerd van 21 januari tot en met 8 maart 2026. Inwoners konden de vragenlijst online of schriftelijk invullen. Zij zijn benaderd via het Zwols Burgerpanel en via een steekproef uit de gemeentelijke basisregistratie. Daarnaast konden ook inwoners zonder persoonlijke uitnodiging deelnemen. In totaal hebben we 9.026 bruikbare vragenlijsten ontvangen.

De rapportage met de uitkomsten van het onderzoek is gereed. Met deze raadsbrief bieden wij uw raad de resultaten van het onderzoek aan. De volledige resultaten zijn beschikbaar via de online rapportage Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2026, waarin de uitkomsten van Zwolle, de wijken en de buurten kunnen worden geraadpleegd. In deze brief lichten wij de belangrijkste stadsbrede resultaten toe. De brief bevat geen nieuw beleidsvoorstel en vraagt niet om een besluit van uw raad.

De resultaten bieden inzicht in ontwikkelingen in de stad en de wijken en worden gebruikt om deze ontwikkelingen in de tijd te volgen. Daarnaast gebruiken we de uitkomsten, in samenhang met andere informatie, binnen de wijkcyclus en bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid op verschillende gemeentelijke beleidsterreinen.

Kader

Er heeft niet eerder behandeling of besluitvorming door de gemeenteraad plaatsgevonden over het Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2026. Met deze raadsbrief informeren we de raad over de uitkomsten van het onderzoek. De rapportage van het vorige Buurt-voor-Buurt Onderzoek in 2024 is hier terug te vinden: Online rapportage Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2024

Kernboodschap

Wij bieden uw raad de uitkomsten van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2026 aan. Het onderzoek geeft een actueel beeld van hoe inwoners Zwolle en hun woon- en leefomgeving ervaren en vormt daarmee, naast andere bronnen, een basis voor duiding, beleidsvorming en monitoring. Het stadsbrede beeld is over het algemeen positief en op veel onderwerpen stabiel ten opzichte van 2024. Daarbinnen zijn een aantal gunstige ontwikkelingen zichtbaar, zoals een grotere inzet voor de buurt en een hogere waardering van de eigen woning. Minder gunstige ontwikkelingen doen zich vooral voor bij de veiligheidsbeleving, verschillende vormen van overlast en de waardering voor het functioneren van de gemeente.

Door de onderzoeksuitkomsten te verbinden met andere data, signalen en praktijkkennis ontstaat een gedeelde informatiebasis, die zowel binnen de wijkcyclus als breder binnen de gemeente kan worden benut. De inzichten ondersteunen zowel de uitvoering van de wijkcyclus als de ontwikkeling, evaluatie en bijsturing van beleid en programma's. Daarmee kunnen onder meer de bestaande wijkopgaven 2025-2028 worden getoetst en waar nodig aangescherpt of opnieuw geprioriteerd.

Deze werkwijze sluit aan bij de ambitie uit het coalitieakkoord om meer wijkgericht en integraal te werken. Met de ontwikkeling van wijkprofielen en de hernieuwde wijkcyclus verbinden we de opgaven in het ruimtelijk en sociaal domein. Zo ontstaat per wijk een samenhangend beeld dat richting geeft aan de inzet en investeringen en beter aansluit bij wat een wijk nodig heeft. De raad ontvangt in het eerste kwartaal van 2027 een voorstel over de wijkprofielen en de hernieuwde wijkcyclus.

Toelichting

Hieronder een samenvatting van de uitkomsten op stadsniveau:

Inwoners beoordelen **Zwolle als geheel** in 2026 met een 7,7. Dit is een ruime voldoende, maar het rapportcijfer laat sinds 2018 (toen het rapportcijfer een 8,0 was) een geleidelijke daling zien. Over het afgelopen jaar vindt 43% dat Zwolle niet is veranderd. Daarnaast vindt 27% dat de stad achteruit is gegaan en 21% dat deze vooruit is gegaan. Voor de komende jaren verwacht een groter aandeel vooruitgang (40%) dan achteruitgang (25%). Inwoners die vooruitgang zien of verwachten, noemen onder meer de toenemende woningbouw en gebiedsontwikkeling, vergroening en verbeteringen in de openbare ruimte en bereikbaarheid. Inwoners die achteruitgang ervaren of verwachten, noemen onder andere zorgen over bereikbaarheid, veiligheid, leefbaarheid en de gevolgen van de groei van de stad.

De **leefbaarheid** in de eigen buurt wordt met gemiddeld een 7,6 positief beoordeeld en is de afgelopen jaren stabiel. Ook de leefbaarheidsindex laat voor Zwolle als geheel weinig verandering zien. Leefbaarheid is een breed begrip dat onder meer wordt bepaald door sociale factoren, veiligheid en de kwaliteit van de fysieke woonomgeving.

De **sociale situatie** is op hoofdlijnen stabiel. De sociale cohesie en sociale participatie liggen ongeveer op hetzelfde niveau als in voorgaande jaren. Bijna acht op de tien inwoners voelen zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in hun buurt. Het aandeel inwoners dat zich het afgelopen jaar actief heeft ingezet voor de leefbaarheid van de buurt is gestegen van 44% in 2024 naar 48% in 2026. Het aandeel inwoners dat moeite heeft om rond te komen is ongeveer gelijk gebleven. Wel is het aandeel inwoners met een langdurige ziekte, aandoening of beperking toegenomen. Het aandeel inwoners dat minimaal eenmaal per week sport is gestegen van 57% in 2024 naar 60% in 2026. Van de inwoners is 83% tevreden over hun kwaliteit van leven.

Op het gebied van **veiligheid** is het beeld gemengd. Inwoners geven de veiligheid in hun eigen buurt gemiddeld een 7,4, gelijk aan 2024. Tegelijkertijd is de veiligheidsbeleving minder gunstig. Het aandeel inwoners dat zich weleens onveilig voelt in de eigen buurt is gestegen van 22% in 2024 naar 24% in 2026. Ook de ervaren overlast neemt op verschillende punten toe. Inwoners ervaren meer verkeersoverlast en verloedering dan in 2024; zo is het aandeel inwoners dat aangeeft dat rommel op straat vaak voorkomt in de eigen buurt gestegen van 34% naar 38%. Ook de ervaren geluidsoverlast en sociale overlast zijn toegenomen. De ervaren criminaliteit is op hoofdlijnen stabiel. De tevredenheid over het functioneren van de politie is juist toegenomen.

Over de **woning en fysieke woonomgeving** zijn inwoners overwegend positief. De waardering voor de eigen woning is in 2026 gestegen naar een 8,0 en inwoners zijn over verschillende kenmerken van de woning positiever dan in 2024. De bereikbaarheid van de eigen buurt per fiets wordt door 91%

positief beoordeeld. De tevredenheid over het openbaar vervoer is toegenomen van 60% in 2024 naar 66% in 2026.

Het rapportcijfer voor het **functioneren van de gemeente** is afgenomen van een 7,0 in 2024 naar een 6,8 in 2026. In 2026 is voor het eerst gevraagd naar vertrouwen in de gemeente: bijna de helft heeft vertrouwen in de gemeente, 17% heeft dat niet. Over de duidelijkheid van uitleg van gemeentelijke besluiten zijn de meningen verdeeld. In de open antwoorden van inwoners die vinden dat Zwolle achteruit is gegaan of dit verwachten, komen ook zorgen over gemeentelijke keuzes en het gevoel onvoldoende te worden gehoord of betrokken naar voren.

Achter het algemene beeld van Zwolle gaan duidelijke verschillen tussen **wijken en buurten** schuil. In sommige wijken en buurten zijn de uitkomsten op meerdere onderwerpen minder gunstig dan gemiddeld in Zwolle, terwijl andere op veel onderwerpen juist gunstiger scoren. Welke onderwerpen opvallen, verschilt per wijk en buurt. In de rapportage worden uitkomsten ook per wijk en buurt weergegeven.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Deze raadsbrief bevat geen beleidsvoorstel waarvoor een afzonderlijk participatietraject is doorlopen. Het onderzoek zelf bevat wel brede inbreng van inwoners. Leden van het Zwols Burgerpanel en inwoners uit een steekproef uit de BRP zijn uitgenodigd om mee te doen; daarnaast konden andere inwoners zich aanmelden. In totaal zijn 9.026 bruikbare vragenlijsten verwerkt. In de vervolgfase betrekken we inwoners, partners en professionals bij de duiding van de resultaten. Hun signalen en praktijkkennis worden verbonden met de onderzoeksuitkomsten en andere gegevens.

Communicatie

De uitkomsten zijn openbaar gemaakt in de eerder genoemde online rapportage en via Cijfersoverzwolle,nl. We brengen de resultaten en de wijze waarop we hieraan opvolging geven onder de aandacht via een persbericht, de gemeentelijke website, gemeentelijke socialmediakanalen, een nieuwsbrief richting deelnemers en huis-aan-huis- en wijkkranten. In de vervolgfase worden de uitkomsten en de aangescherpte wijkopgaven ook gericht gedeeld met inwoners en partners.

Duurzaamheid
N.v.t.

Financiën
N.v.t.

Risico’s

Aan het publiceren van de onderzoeksresultaten zijn geen specifieke risico’s verbonden. De uitkomsten geven inzicht in de ervaringen, meningen en beleving van inwoners. Voor een goede duiding worden de uitkomsten in samenhang met andere beschikbare informatie bekeken, zoals andere data, signalen en praktijkkennis van inwoners, partners en professionals.

Wel is het van belang zichtbaar te maken hoe we de onderzoeksresultaten benutten en tot welke vervolgacties dit leidt. Wanneer voor inwoners onvoldoende duidelijk is wat er met de uitkomsten gebeurt, kan dit het vertrouwen in de overheid negatief beïnvloeden.

Vervolg

De resultaten worden eerst intern en vervolgens met partners en inwoners geduid, waarbij de onderzoeksuitkomsten worden verbonden met andere data, trends, signalen en kennis uit de praktijk. Binnen de wijkcyclus worden de bestaande wijkopgaven 2025-2028 op basis van deze gezamenlijke duiding getoetst en waar nodig aangescherpt of opnieuw geprioriteerd. Ook op andere gemeentelijke beleidsterreinen kunnen de uitkomsten worden betrokken bij beleidsontwikkeling, uitvoering en monitoring.

We werken samen aan een hernieuwde wijkcyclus, waarmee we invulling geven aan onze ambitie om meer wijkgericht en integraal te werken. We ontwikkelen wijkprofielen die via de wijkcyclus richting geven aan extra inzet en investeringen in zorg en ondersteuning per wijk of stadsdeel, met als doel achterstanden te verkleinen en te voorkomen en aan te sluiten bij specifieke wijkopgaven. Door in de wijkprofielen fysieke en sociale opgaven met elkaar te verbinden, kunnen we gerichter maatwerk bieden per wijk. We starten met twee pilotgebieden; de keuze voor deze gebieden wordt nog gemaakt. De raad ontvangt hierover in het eerste kwartaal van 2027 een voorstel.

Openbaarheid

Deze raadsbrief en alle bijlagen zijn openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer